

V I N N Ý

K M E N

číslo 28

*Občasník Brněnské diecéze
Církve československé husitské*

duben / 2019

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“

J 15,5

Obsah

Úvodní slovo (<i>M. Kubiček</i>)	4
Velikonoční zamyšlení (<i>I. Pospíšilová</i>)	6
Liturgie naší církve a songová liturgie ve Zlíně (<i>Z. Kovalčík</i>)	8
Příběhy v nás (<i>M. Hvězda</i>)	14
Rozhovor s Ivou Pospíšilovou (<i>M. Kubiček</i>)	17
Náboženská obec v Uherském Brodě	20
„Evangelisch in Essen...“ rozhovor s farářkou Dagmar Kunellis (<i>P. Šandera</i>) ...	21
Kirchenkreis Essen (<i>diecéze Essen</i>)	25
Evangelíkem v Essenu (<i>P. Šandera</i>)	26
Vyhodnocení diecézního dotazníku	28
Villa Vladka pomůže s péčí (<i>D. Zásměta</i>)	31
Festival SOUFLY 2019 (<i>P. Vaculovič</i>)	33
Doporučujeme...	36
Zajímavosti	37
Výročí a narozeniny	39
Datový plán	40

Úvodní slovo

Vážení přátelé, sestry a bratři,

nové číslo našeho „občasníku“ Vinný kmen, v pořadí již 28., obsáhne časově celé jaro a převážnou část léta, což také znamená, že v tomto rámci prožijeme i dva velké křesťanské svátky, Velikonoce a svátek seslání Ducha svatého; zamyšlení k Velikonocům, největším křesťanským svátkům, se ujala sestra Iva Pospíšilová z Uherského Brodu (s ní je také následný rozhovor).

Těch významných událostí je samozřejmě víc. Podobně jako loňský rok, je i tento ve znamení řady kulatých výročí. Některá jsme připomněli již v minulém čísle – výročí smrti Jana Palacha, anebo 15. březen 1939, pár dalších bude následovat nyní. Když jsme loni na podzim s redakční radou tento ročník připravovali, uvědomili jsme si jednu závažnou skutečnost, která je přítomna v podtextu převážné většiny těchto událostí, a to je svoboda. Problém, který se neustále vrací, bytostně spjatý s lidským životem. Navzdory argumentaci některých lidí, že „svobody se nenajíš“, faktem je, že život v nesvobodě není a nemůže být opravdovým a naplněným bytím, snad jen pouhým „existováním“. Voskovec s Werichem ve hře Caesar zpívali: ***Více nežli sláva, nežli polní tráva, je občanská svoboda, nikdy se nezdaří zavřít ji v žaláři, svoboda se nepoddá! Na nás neplatí ni pouta otroků ni řetězy, pouta zrezatí a svoboda v řetězech nevězí. Ta spoutat se nedá, vždycky bourat se dá hlavou! Pouta zrezatí, staré železo na nás neplatí!***

Domluvili jsme se tím pádem, že toto zásadní téma se bude objevovat ve všech třech číslech tohoto ročníku Vinného kmene, nejenom vzhledem k většině zmíněných výročí, ale především proto, že si čím dál víc uvědomujeme, o jak křehkou věc jde a jak nesmírně snadné je svobodu ztratit. A ne vždy se to děje skrze tak otevřené násilí, jako tomu bylo např. 15. března 1939, anebo 21. srpna 1968 (v této souvislosti je dobré připomenout si i rok následující, 21. srpen 1969, kdy už do lidí nestříleli nějací cizí okupanti, ale naši vlastní lidé, neboť se již začala postupně rozjíždět tak zvaná „normalizace“). Mnohdy to bývá zákeřnější, přicházíme o ni pomalu, krůček za krůčkem, dokonce se jí i sami dobrovolně vzdáváme, např. pod vidinou jakýchsi „životních jistot“, aniž bychom si byli ochotni připustit, že je pouze otázkou času, kdy se nám tato lehkovážná naivita vymstí.

Ale abych se neomezoval pouze na toto téma, znovu se vrátím k tomu, co bylo zmíněno na začátku. Před námi jsou největší křesťanské svátky – Velikonoce a pak po nedlouhém čase svátky Svatodušní. Poselství těchto svátků, především Velikonoc, je pro nás nesmírně cennou posilou a povzbuzením pro každý okamžik, pro každou situaci, ve které se můžeme ocitnout. I když by se – nedej Bůh – v některou dobu naplňovalo to, o čem byla řeč výše, vždycky budou platit tato nám dobře známá slova: „Ve světě máte souženní. Ale vzchopte se, já jsem přemohl svět.“ (J 16, 33)

Za redakční radu Vinného kmene

Miroslav Kubíček

Velikonoční zamyšlení

*Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jediného dal,
aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.*

J 3,16

Ráda bych se s vámi podělila o dva zážitky, které se týkají Velikonoc. Dělí je od sebe víc jak čtyřicet let. Nejprve ten „mladší“:

*Jiří Beránek: Trpící Kristus
Chrám M. J. Husa v Uherském Brodě*

„Babičko, kdo to je?“
„To je Pán Ježíš.“
„A co se mu stalo?“
„Zlí lidé ho ukřižovali.“
„A bolelo to?“
„Bolelo to hodně!“

Pak následovalo dlouhé mlčení.

„Pojď, půjdeme domů.“
„Já ještě nechci.“
„Nechceš? A proč?“
„Aby tu nebyl sám.“

A tak jsme dlouho mlčky seděly v kostelní lavici a dívaly se na kříž.

„Babi, já ho pohladím, aby věděl, že ho mám ráda.“

A tak jsem vnučku vyzvedla do výšky, a ona pohlažením dosáhla akorát na Kristovy nohy.

„Pojď, už můžeme jít domů,“ řekla po chvíli.

Ten starší zážitek se odehrál v Českých Budějovicích. Bylo mi tenkrát 16, možná 17 let. Šla jsem po náměstí a po schodech z kostela scházela stará paní. Plakala. „Můžu Vám nějak pomoci?“, zeptala jsem se. Podívala se na mě očima plnými bolesti a řekla: „Ukřižovali Pána Ježíše!“ Tenkrát jsem nechápala vůbec nic... to až mnohem později. A tento okamžik se mi znovu vybavil právě při slovech mé malé vnučky.

Kdo mu to udělal? Bolelo to? Ptalo se to malé dítě. Ukřižovali Pána Ježíše, plakala tenkrát ta neznámá žena. A obě viděly totéž. Viděly trpícího Krista. Ta starší věděla, že Pán trpěl i za její hříchy, ta mladší o Kristově oběti nevěděla skoro nic, ale cítila, že ho musí alespoň pohládit.

Pro nás dospělé je Kristův kříž něco, co známe; většinou umíme dobře popsat velikonoční události a vysvětlit smysl Kristovy oběti. Ale to je zoufale málo. Ten Kristův kříž se musí osobně dotknout každého z nás. Teprve v té chvíli se teorie změní v osobní poznání: Pane, také mými hříchy ztěžkl Tvůj kříž. Pane, to moje viny smývá Tvoje krev. Pane, Ty umíráš, abych se já nemusel(a) bát, že zůstanu v moci věčné smrti. Tvůj prázdný hrob (a já vím, že je prázdný) mi dává tuto naději.

Učiňme totéž, co udělaly moje vnučka a ta žena z Budějovic: zůstaňme pod Kristovým křížem, vnímejme jeho bolest (byť jsme si spíš zvykli mluvit o utrpení) a najednou nás prostoupí naděje a současně i úžas nad tím, že také mě Bůh tak miluje, že Syna svého jediného dal, abych nezahynul(a), ale měl(a) život věčný.

Iva Pospíšilová

farářka v Uherském Brodě,
Bzenci a Kyjově

Liturgie naší církve a songová liturgie ve Zlíně

Církev československá husitská je liturgickou církví. Základním bohoslužebným tvarem je Liturgie podle dr. Karla Farského (pův. Liturgie dr. Karla Farského). První léta po založení církve byla naplněna bojem o vlastní liturgii. Jejím prvním tvůrcem byl prof. Alois Tuháček (*1883 †1945), který vytvořil liturgii, k níž byl inspirován východní tradicí, ale i liturgickým slavením v západoevropském prostředí, zejména liturgií skotskou. Tuto liturgii zhudebnil Josef F. Pícha (*1889 †1977). Poprvé byla sloužena v r. 1922 v Plzni, pak v evangelickém sboru v Praze na Žižkově, ale těsně před vydáním pro neshody s Karlem Farským byla sazba této liturgie rozmetána. Farský se ujal iniciativy, a to po vydání Zpěvníku, který sám sestavil v r. 1922.

Již 3. vydání Zpěvníku z r. 1923 (Zpěvník písní duchovních doporučitelných bratřím a sestrám Církve československé) přináší Farského návrh liturgie (mše) s husitským Otčenášem na nápěv Josefa F. Píchy. Farského vlastní liturgická invence vychází z římské mše a z východní liturgie Jana Zlatoústého. Velkou devízou je její hudební složka, dochází v ní ke kongeniálnímu spojení slova s melodickou linkou. Pozoruhodná je hudební symbolika: volba tóniny F dur, kde základem je tón A1, dle Píchy kámen úhelný Kristus, F1 jako základ Bůh Otec, C2 jako Duch vznášející se, a trojzvuk – symbol Boží Trojice. Tato liturgie byla v r. 1924 schválena I. sněmem církve. Koncem 30. let byla připravována revize Liturgie, která vyšla tiskem v r. 1939 bez schválení, neboť sněm vzhledem k okupaci fašistickým Německem se nemohl konat. K dalším drobným úpravám včetně vřazení variabilních modliteb došlo v r. 1992, kdy vyšla Bohoslužebná kniha obsahující nejen Liturgii podle dr. Karla Farského, ale i návrh tzv. 2. liturgie, která se neujala. K Bohoslužebné knize patří i Kniha modliteb k jednotlivým obdobím církevního roku. K dalšímu vydání Liturgie pak došlo v r. 2004. Text Liturgie s variabilními modlitbami je také obsažen v Bohoslužebných knihách kazatelských cyklů A, B, C (2013, 2014, 2015).

Církev v čase uvolnění v období pražského jara 1968 hledala nové, alternativní formy bohoslužebného slavení zejména ve vztahu k mladým lidem jako významný prostředek evangelizace. V katolické církvi tehdy začaly úspěšně mše doprovázet bigbeatové kapely v obvyklém složení dvě elektrické kytary, jedna baskytara a bicí. V naší církvi vznikly tehdy dva alternativní bohoslužebné tvary – songové liturgie, které lze označit za fenomén v křesťanské tradici. Doprovázely je písňové songy (songy – v původním významu moderní, náladové písně, melodicko – rytmické skladby).

V r. 1968 vznikla první alternativní songová liturgie s textem Pavly Zacharové (*1929 †1978), který zhudebnil farář a člen divadla Semafor Luboš Svoboda (*1940 †2017). Tato liturgie byla věnována církvi i národu při příležitosti 50. výročí samostatného Československa. Svobodova liturgie je pohledem dnešním poněkud zvláštní, méně tradiční liturgický tvar. Je to sled zpěvních antifon v uzavřených čtyřech celcích, v nichž se střídá duchovní s obcí. Oceňujeme vroucí text, např. úvodní doznání: všechno mu povím, žijeme v tmách, a proto přišel a přichází Kristus, který se za nás obětoval a přináší jako Světlo ze Světla pokoj, na to následuje trojí zvolání: Bože, dík, či christologický dialog: „D: **Aj, Beránek Boží.** L: **Kde bydlíš?** D: **Prostřed nás.** L: **Co pravíš?** D: **Vezmi na se kříž...**“ Hudební zpracování klade zejména na zpěv duchovního značné požadavky, a to díky velkému tónovému rozsahu – c1 – e2 a leckdy náročnému, dobově charakteristickému swingovému rytmu. Duchovnímu je dána velká volnost k volbě biblických textů a modliteb – viz požadavky autorů: „**Následuje vroucí, hluboká modlitba, aby Bůh sám dal Slovo a uschoptil si nás k přijetí svědectví, sám aby mluvil skrze nedokonalé slovo lidské**“, nebo „**Modlitba o milost, v níž by se svátost skutečně děla, v níž by byl Ježíš poznatelně prostřed nás ve chvíli, kdy pozdvihujeme na jeho památku symboly zástupné oběti**“. Společně zpívanými písněmi byly nové vznikající písně – křesťanské songy L. Svobody a dalších tvůrců, nebo převzaté písně z jiných církví.

Druhou songovou liturgii vytvořil prof. Milan Salajka (*1928 †2012), zhudebnil Tomáš Mikulecký (*1948). Jedná se o velmi kvalitní, byť úsporný liturgický tvar obsahující všechny podstatné části bohoslužby, který má dialogickou formu duchovní – lid. Hudební zpracování je velmi jednoduché rytmicky i melodicky – zde maximálně rozsah kvarty. Po vstupním pozdravu následuje výzva s vyznáním: „D: **Hleďte Hospodina pokud jen nalezen může být.** L: **Boha vzýváme, jdem se mu pokonit.**“ Následují prosby za milost odpuštění, „**aby se zaskvěla Boží tvář nad zemí**“. Pak je možno vřadit svátost pokání dle Agendy I. Po zaslíbení Božího odpuštění přichází 1. čtení, po němž se dialogicky zpívají všechna Blahoslavenství, která končí textem: „S Kristem ve všem zvítězíme, radujme se a jásejme“, na něž navazuje 2. čtení a pak přímluvy se střídavou invokací Kriste, eleison, Pane, smiluj se. Následuje prosba za přijetí Božího slova s dialogickým vyznáním: „V Kristu k nám přichází život a duch, z něhož se obživit smíme...“ Přichází čtení evangelia s kázáním a následným Apoštolským vyznáním víry. Dále prof. Salajka vytvořil modlitbu k přípravě darů a formuloval velmi úsporně text slov ustanovení svátosti večeře Páně.

„To je naše naděje, kterou na věčnou památku odkázal tvůj Syn, když naposledy večeřel se svými učedníky:

**Vzal chléb, děkoval, rozlomil a dával jim. Přijměte a živi buďte!
Toto je mé tělo.**

Vzal kalich, žehnal a podával: To je má krev, která pečeti novou smlouvu.

Kdo toto jí a pije – bude živ na věky.“ (duchovní recituje)

Následuje radostná antifona, v níž se děkuje za zaslíbenou zem a jistotu, že Bůh nezruší smlouvu s námi s prosbou za spojení vzájemnou láskou, za Boží ochranu, za naplňování Kristových příkazů v životě, za posilu našich srdcí přijetím svátosti.

Společenství se pak modlí Otčenáš , po němž duchovní láme chléb se slovy: „Chléb nebeský – chléb od Boha.“ Pozvedá kalich: „Kalich oběti Kristovy – kalich života věčného.“ Rozpřáhá ruce do sboru: „Církev Kristova – jeho tělo obnovující se Duchem svatým.“

Přichází pozdravení pokoje a výzva k přijímání svátosti večeře Páně, při níž zaznívá sólový zpěv nebo instrumentální hra. Závěrečná modlitba a recitované požehnání zakončují bohoslužbu. Do liturgie se vřazuje až 5 zpěvních vstupů lidu, které je možné vybrat nejen z našeho Zpěvníku, zejména jeho Dodatku, ale také využít křesťanských songů, zpěvů z Taizé nebo i z jiných zdrojů: např. zpěvníků Svítá nebo Hosana.

Songové liturgie byly v r. 1968 slouženy v mikulášském chrámu na Starém Městě. Protože byly hojně navštěvovány i po změně poměrů v naší vlasti, byly vykázány do malostranského kostelíku Jana Křtitele Na prádle, a sloužily se tam až do počátku 70. let. Pak tato tradice postupně zanikala, i když v některých obcích, např. na Starém Brně, Svobodovu liturgii velmi dlouho (alespoň jednou za měsíc) sloužila ses. farářka Miloslava Skálová, která byla také skvělou pomocnicí v organizaci našich varhanických kurzů a zároveň jejich spirituálkou (*1994 †2000). Na každém kurzu vzávěru pro nás sloužila Svobodovu songovou liturgii. V prvním desetiletí 21. století usiloval o kříšení obnovy tradice songové bohoslužby Na prádle br. Jan Kysela.

V květnu tomu bude 50 let, kdy jsem se poprvé jako student zúčastnil songové bohoslužby. Přijeli jsme do Prahy jako členové ostravské Hudební mládeže na koncerty Pražského jara. Když jsme náhodně procházeli kolem kostelíku Na prádle, upoutal naši pozornost velký plakát zvoucí na každonedělní songovou bohoslužbu od 17 hod. Songová bohoslužba, co je to? To musíme vidět a slyšet. Přišli jsme. Kostel byl naplněn, ba přeplněn. Vedle stolu Páně tři bra-

tři Mikulečtí s kytarami, hráč na klávesy a bicí. Zněla Salajkova liturgie, do níž byly zařazeny songy bratří Mikuleckých. Když jsem zanedlouho opět byl v Praze, zavítal jsem znovu na Prádlu. A tu jsem uslyšel zase Svobodovu liturgii, která mě velmi oslovila, byl jsem jí uchvácen, líbila se mi mnohem více, než songová liturgie Milana Salajky a bratří Mikuleckých. Ale ukazuje se, že člověk s věkem mění názor. Na našich varhanických kurzech, jak jsem byl připomněl, zaznívala Svobodova liturgie, ale od r. 2005 jsme začali užívat i Salajkovu liturgii, která se slouží i v současnosti v některých našich náboženských obcích – např. 2x za měsíc v Hradci Králové.

Zlínská obec, v níž sloužím od roku 2011, je poněkud znevýhodněna tím, že nemá vlastní sbor. Od r. 1947 se konají bohoslužby naší církve v evangelickém kostele, kde je docela velký provoz – střídají se: CČSH, evangelíci a Církev bratrská. Na nás zbývá ne zvláště vhodná doba začátku v 8 hodin. To je na krajské město a také pro mnohé seniory i mladé dost brzo. A tak před rokem a půl jsme se rozhodli k odvážnému kroku. 1. neděli v měsíci v 11 hodin se scházíme k songové liturgii. Nacvičovali jsme ji na biblických hodinách. Ukázalo se, že to bylo šťastné rozhodnutí. Postupně se řady účastníků rozšiřují, přicházejí nejen naši členové, ale i sympatizanti. A rodiny s dětmi. A to zase nás přivedlo k rozhodnutí konat v průběhu songové bohoslužby nedělní školu pro děti. Úkolu vedení od první zářijové neděle 2018 se ujala ses. Antonie Kukučková spolu se sestrou Radanou Váňovou. Čas 11. hodiny se tedy stal příhodným a liturgii dokonale zvládli i naši nejstarší členové. Připravujeme rozmnožené texty pro společný zpěv písní a vždy na konci bohoslužby pocítujeme společnou radost ze setkání generací s naším Pánem.

P.S. Br. Pavel Pospíšil nám uspořádal a vydal sešitek Salajkovy liturgie, který si můžete objednat u něj v Tiskovém středisku Brněnské diecéze, pokud byste se rozhodli songovou liturgii ve vašich obcích sloužit.

Velikonoce ve Zlíně

18. 4. - Zelený čtvrtek – pesachová večeře v 17 hod.
19. 4. - Velký pátek – pobožnost se čtením pašijí v 17 hod.
20. 4. - Bílá sobota – vigilie Hodu Božího
s obnovou křestních slibů v 19 hod.
21. 4. - Neděle velikonoční – Hod Boží v 11 hod.

Noc kostelů 2019

Náboženská obec ve Zlíně pořádá Noc kostelů v Křesťanském kulturním centru v Klubu 204 (bývalá knihovna F. Bartoše). Začátek v 18 hod.

Program: songová liturgie, přednáška s obrazovou prezentací a hudebními ukázkami: Americký pobyt A. Dvořáka a 125 let od vzniku Biblických písní – vede Z. Kovalčík, hudební nokturno, modlitba Žaltáře, modlitební ztišení, požehnání, společný zpěv Tebe, Bože, chválíme. Pro návštěvníky bude připraveno občerstvení.

Svatodušní svátky ve Zlíně

9. 6. Hod Boží svatodušní – neděle – tradiční společná eku-
menická bohoslužba Českobratrské církve evangelické, Církve čes-
koslovenské husitské a Církve bratrské s večeří Páně. Začátek v 9:30
hod.

Odpoledne ve 14.30 přátelské setkání na farní zahradě s po-
božností a tradičním smažením vaječiny.

10. 6. - Pondělí svatodušní – bohoslužba v evangelickém kos-
tele v 18 hod.

Zdeněk Kovalčík
farář ve Zlíně

Myslím si, že my lidé máme velice rádi příběhy. V časném světě, v mnohém někdy tak tvrdém a nepřejícím, ve světě, kde často, pro nás překvapivě, věci doplynou do jiného konce, než jsme původně očekávali, hledáme útěchu nebo inspiraci v příbězích. Buď se těšíme dobrým koncem příběhu, který vypadal zcela beznadějně, nebo nás inspirují příběhy lidí, kteří dokázali něco, za co je druhí obdivují, i když museli projít mnoha úskalími a často svůj zápas museli vybojovat úplně sami.

V tomto liturgickém roce slyšíme při bohoslužbách slova z Písma sepsaná evangelistou Lukášem. Evangelium v jeho podání je v něčem jiné od ostatních evangelií, tak jak to ostatně platí pro všechna čtyři. O Lukášovi víme, že byl lékař a že, jak oznamuje Theofilovi, pokračuje ve své evangelijní činnosti zapsáním skutků konaných apoštoly.

Na anglické Wikipedii pod heslem *Parables_of_Jesus* jsem našel přehledný seznam Ježíšových podobenství, jak se v Písmu vyskytují v synoptických evangeliích. U Lukáše je jich víc než u Matouše a některá tedy jsou tedy pouze u Lukáše samotného. Pochopitelně zde nechci podávat přehled, která podobenství jsou ve kterých evangeliích, ani se zabývat výkladem, byť jen jednoho z nich. Spíš bych chtěl využít skutečnosti, že tento liturgický rok prožíváme s evangelistou Lukášem a máme tedy příležitost povšimnout si skutečností, se kterými se v jiných letech nesetkáme.

Nemůžu nezačít jiným podobenstvím než tím o synu, který se svému otci ztratí ve světě, ztratí navíc úplně všechno, co měl, ale nakonec je přece jen nalezen (*L 15,11-32*). Myslím, že toto podobenství je pro nás velmi lákavé jako příběh. Synův záměr

zkusit svůj život zrealizovat po svém tragicky nevychází, syn tak trpkou zkušeností, doslova odrazem ode dna, získává poznání toho, co je důležité. Je to tak reálný obraz tohoto světa, lidí okolo nás a možná i naše zkušenost; vždyť poznání jednoduchých věcí, které máme na očích, nebo nám je někdo vytrvale opakuje, musíme stejně udělat sami. Vypadá to, že pokud nepůjdeme sami do sebe, nemůžeme být zachráněni.

„Tu šel do sebe“ (L 15,17)

Skutečně, věci mohou být pro nás skryté a mohou na první pohled klamat. Pro tohoto syna používají v angličtině adjektivum „prodigal“. Může se na první pohled zdát, že půjde o slovo, které má stejný základ jako slovo prodigy (zázrak nebo zázračný člověk). Že by snad byl tento syn nějak zázračný, když má takový přívlastek? Vůbec tomu tak není, tato dvě téměř stejná anglická slova prodělala velký etymologický vývoj, jak jsem se dozvěděl na internetové adrese (<https://www.quora.com/Though-prodigal-and-prodigy-share-the-same-root-word-they-seem-to-have-different-meanings-Why-is-that>). Prodigy pochází z latinského prodigium, které má význam znamení, něco neslýchaného; možná by nás mohlo napadnout i význam ve smyslu zjevení. Naopak prodigal je složeno ze dvou původních latinských slov „pro“ a „ager“. Z jejich původních významů (pro nebo dopředu a mířit nebo řídit) se význam posunul až ke slovu prodigere s významem konzumovat, utrácet, což vystihuje i počáteční synovo chování.

Vydáme-li se tedy do hloubky a nespokojíme se jen s povrchním dojmem, který může být mylný, získáváme schopnost rozumět detailům věcí i jejich dynamice. Stejně tak se můžeme od životního příběhu syna, který nakonec šel do sebe a byl proto nalezen, dostat k podobnosti o Božím milosrdenství, které je pro naše vnímání i rozum tolik neuchopitelné. Boží milosrdenství můžeme pochopit snad pouze tak, že ho zažijeme.

Jsmo i my tak milosrdní k druhým jako je náš Otec k nám? Do této otázky na dřevě nás zve další z Lukášových podobenství (L 11,5-8). Přítel nemusí přijít zrovna v noci, a chtít po nás, abychom šli mimo svoji komfortní zónu a dali mu něco, co potřebuje vlastně zase jen pro někoho jiného. To se nám možná často nestává, ale stává se nám, že nám přítel chce jen říct něco, co ho trápí a potřebuje se prostě jen svěřit. Vyslechneme ho, nebo ho odbydeme? A když ho posloucháme, nemyslíme si v duchu, že je to hloupost? Snažíme se ho pochopit nebo mu raději dáme radu ze svého stanoviska, což nás stojí nejméně sil, protože přemýšlení bolí a měnit svůj světonázor, protože přítel to vidí jinak, by nám ohrozilo naše dosavadní představy?

„Dá mu vše, co potřebuje“ (L 11,8)

Bůh přece vždycky vyslechnou všechny naše modlitby, pokud najdeme na modlitbu čas a máme odvahu postavit se před Boží tvář. Nikdy nás neodbyde. Vždycky nás bere vážně, i když mnohdy přicházíme s úzkoprsými malichernostmi. On jediný nás bere takové, jací jsme.

Takový je to přítel! Jedině takovému příteli jsme schopni dát vše, nejen to, co potřebuje zrovna ve chvíli, když nás požádá. Ježíš nás pozval k sobě, a dokázal to jen tím způsobem, že přes všechnu hrůzu kříže zůstal se svým Otcem a zachoval poslušnost.

„Jsme jenom služebníci“ (L 17,10)

Pane Ježíši, dej nám dostatek pokory, ať netoužíme po velkých příbězích a hrdinstvích nebo po překonávání výzev, za které bychom byli obdivováni, ale ať toužíme jen po tobě. Ať se nechceme zviditelňovat tím, že přestavíme ke svému obrazu své okolí nebo své bližní, ale ať předěláváme sami sebe k tvému obrazu. Ať tak pochopíme skutečnost, ostatní, a poznáme sami sebe a tak tebe ve stvořeném světě i v nás samých. Amen.

Michal Hvězda,
laik v NO Blansko

Rozhovor s Ivou Pospíšilovou farářkou v Uherském Brodě, Bzenci a Kyjově

Ivo, už jsi (v dobrém slova smyslu) v církvi pamětnicí. Jaký rozdíl vidíš mezi tím, jaká byla církev, když jsi začínala, a jaká je dnes?

Jako první bych chtěla říct, že církev vnímám pořád jako svoji rodinu. Rodinu, do níž jsem sice patřila od okamžiku svého křtu v brněnské porodnici, ale kterou jsem fakticky našla až při své první bohoslužbě. Dodnes vzpomínám na sestru, vedle které jsem si sedla. Nepohoršovala se nad tím, že neumím vzít do ruky zpěvník; několikrát mi pomohla najít pokračování liturgie, když jsem se v textu „ztratila“. Vzpomínám na den své maturity; ke zkoušce mě nevyprovázela slova mých rodičů, ale povzbuzení mého faráře, bratra Vratislava Štěpánka. Není tedy divu, že jsem jako první šla výsledek oznámit na faru. „Mám to za osm,“ vyhrkla jsem hned ve dveřích. A za chvíli jsem v ruce držela krásnou kytku, kterou sestra farářka přinesla z farní zahrady – byly to první květiny, které jsem v životě dostala a mám je před očima dodnes!

Další členy své rodiny jsem našla v Uherském Brodě, kam jsem nastoupila po ukončení bohosloveckého studia. Ze sestry, která přijela na mé kněžské svěcení a měla pro obec „okouknout“, kdo že to do Brodu přijde, se stala kmotra mého syna, v manželce brodského kostelníka našly moje děti úžasnou babičku a já sama opravdickou rádkyni v těch nejobyčejnějších a při tom tolik důležitých věcech. Zemřela v den mých 32. narozenin; a dodnes za ni Pánu děkuji.

Vděčně vzpomínám i na předsedu uherskobrodské rady starších. Asi za půl roku po mém nástupu do Brodu mě našel plakat na dvorku fary. Polekaně se ptal, co se stalo, a když jsem mu

v slzách řekla, že se nedokážu vyrovnat s tím, jak mě lidé neustále kriticky sledují na každém kroku: proč dítě (ne)má čepičku, proč (ne)nosím takové šaty, proč ... proč... Vzal mě tenkrát kolem ramen a řekli mi: „Sestro farářko, tolik škol máte, ale to potřebné vás nenaučili!“ „A to je co?“, ptala jsem se stále ještě v slzách. „Že lidi umějí být velice kritičtí hlavně k těm druhým.“ A já, mladá, zraněná a nezkušená, jsem právě tato slova tenkrát potřebovala uslyšet. Nemohu zde zmínit všechny lidi, které mi Pán do života v mých náboženských obcích i v celé církvi postavil, ale chci vyznat, že mě mnozí obdarovali už jenom tím, že byli nebo stále ještě jsou.

Lidé se i dnes ptají: Kde najdu Boha, kde je ten skutečný smysl mého života? Moderní písně a netradiční forma bohoslužby je mohou do kostela přivést, ale to, co je ve společenství církve udrží, je každodenně žitá víra ve společné rodině církve, která je skutečně jedna – Kristova. A chvála Bohu za to, že to pořád ještě v té nejbližší rodině, svých náboženských obcích i v osobních ekumenických vztazích čas od času smím přece jenom zakoušet.

Pracovalas a stále pracuješ v celé řadě funkcí v církvi, máš tím pádem širší rozhled než řada z nás. Co vidíš jako přínos a co jako nedostatek?

Jako přínos vnímám svobodu, která přišla se sametovou revolucí. A jako nedostatek to, že si s ní stále ještě nevíme rady. A tato „bezradnost“ nás „umrtvuje“. Přínosem je, že se nemusíme bát, že nemusíme svou víru skrývat, že ji smíme žít, a nedostatkem je, že to žití víry skomírá. Mám však naději, že ta „čtvrtá“ generace už na tom bude líp. (Bůh přece jenom do třetího kolena trestá lidské hříchy.)

Ano, jsem členkou různých církevních grémií, ale čím dál tím víc mám pocit, že v nich jenom ztrácím čas. Pořád si hrajeme na milionovou církev, ale je nás několikánásobně méně. Naše řády

a organizační struktury nám nepomáhají, ale stále víc nás spoutávají. Nejsem anarchistka, ale už začínám být alergická na výroky typu, že „naše řády to či ono neumožňují nebo naopak požadují“. Tak ty řády změňme, aby odpovídaly nárokům i požadavkům nové doby. A znovu slyším, že to není tak jednoduché, že se to musí připravit, projednat... ale zásadního se neděje nic.

Místo toho diskutujeme o logu, konáme shromáždění, která oslavují úžasnou minulost, ale současnost nám uniká. Děláme „oleandry“ při různých společenských akcích a nemáme odvalu právě tam vydávat jednoznačné svědectví o Kristu, který i dnes je Cestou, Pravdou a Životem.

My však pouze mlčky vnímáme, že celá naše společnost hrubne, propadá konzumismu, stává se apatická nejen vůči korupci ale i vůči beznaději lidí, žijících ve válkách či nepředstavitelné chudobě; a naši politikové to vše utvrzují řečmi o tom, že my máme ten svůj „český píseček“, o který se musíme starat především! A my nemáme odvalu tyto věci nahlas pojmenovat a postavit se proti nim. V tom je náš současný hřích! Hřích, který si nechceme připustit, natož ho vidět a v pokání vyznat. A to je také důvod, proč v očích dnešního světa církev ztrácí svůj význam i cenu a proč se misie a evangelizace stávají slovy bez činů.

Tento rozhovor se odehrává v postní době. Ten čas je novou příležitostí k tomu, abychom se ptali Pána církve, proč tu naši husitskou ratolest stále ještě na kmenu své církve nechává růst. Věřím, že uslyšíme, že je tu úkol, který máme splnit právě my. A když to (už zase) budeme vědět, nezačneme se vymlouvat, že to je nad naše síly, ale znovu začneme v síle víry vnášet ducha Kristova do současného snažení mravního i poznání vědeckého, jak to dosud stojí v Preambuli Ústavy ČČSH.

A poslední otázka trochu zapeklitá: Na jakou otázku bys chtěla odpovědět a doposud Ti ji nikdo nepoložil? A – jak by sis Ty sama na takovou otázku odpověděla?

No, nevím, jak moc budeš s mou odpovědí spokojen, vlastně nevím, co v této chvíli říct. Dostávám spoustu otázek. Někdy odpovím poměrně rychle, protože věc už mám sama pro sebe ujasněnou, jindy odpověď těžce hledám. A jsou i takové mimořádné okamžiky, kdy vysypu odpověď ve vteřině a při tom vnímám, že to není ze mě, že ta odpověď je dar. Dar, nad kterým pak ještě dlouho žasnu a za který děkuji. A vím, že přijde otázka ze všech nejtěžší: Ukaž mi, co jsi udělala s hřivnou, kterou jsem ti svěřil? A já jen doufám, že Pán mi bude milostiv a překryje mou slabost i hříšnost, svou slitovnou a zachraňující láskou.

Děkuji za rozhovor

Miroslav Kubíček

* * * * *

Medailon náboženské obce v Uherském Brodě

Historie uherskobrodské náboženské obce je od jejího počátku spojena s postavou Jan Amose Komenského, ať už se narodil v Uherském Brodě, Komni či Nivnici, pořád je to na území uherskobrodské náboženské obce. Na zbožnost Jednoty bratrské se odvolávali i zakladatelé Církve československé. Uherskobrodský katecheta Oskar Malý (na kněze vysvěcen 5. 7. 1899) byl jedním ze zakladatelů církve. V Uherském Brodě byla jím také již 26. října 1919 sloužena první česká mše. Tento Malého překlad římskokatolické liturgie se později stal základní předlohou pro podobu bohoslužby Církve československé. Druhý uherskobrodský farář Rudolf Babula byl aktivním účastníkem odbojové skupiny Clay-Eva; byl umučen 9. 4. 1945 v Mauthausenu.

„Evangelisch in Essen...“

*Rozhovor s farářkou Dagmar Kunellis o změnách,
které evangelická církev v Essenu přijala
v souvislosti s aktuálními proměnami společnosti.*

***Paní farářko, mohla byste krátce představit sebe a pak také
Kirchenkreis¹ Essen?***

Jmenuji se Dagmar Kunellis. Je mi 59 a od roku 1993 jsem farářkou v Essenu. V období 2015 až 2018 jsem byla 3 roky pověřena prací s uprchlíky při Kirchenkreis Essen.

A nyní Váš Kirchenkreis?

Kirchenkreis Essen je s 27 obcemi a s asi 138 000 členy největším v Evangelické církvi v Porýní. Leží uprostřed Porúří, regionu, který byl ještě před pár desetiletími jednou z nejdůležitějších průmyslových oblastí Německa. Konec éry oceli a uhlí vedl ke strukturální změně, která probíhá dodnes. Uvnitř církevního obvodu existují velké sociální rozdíly. „Bohatý“ jih Essenu má mnoho dobrých městských čtvrtí a nabízí i dost přírody. Na „chudém“ severu města žije mnoho lidí odkázaných na sociální pomoc.

Před jakými výzvami v současnosti stojí evangelická církev v Essenu?

Velkou výzvou je klesající počet členů evangelických obcí. Ročně vystoupí téměř 3000 lidí z církve. Mnoho členů je starých. Tím ubývá i finančních zdrojů (církevní daň²). Důchodci církevní daň neplatí. V příštích 10 letech odejde do důchodu řada farářů.

¹ V naší církevní struktuře odpovídá německý Kirchenkreis (= církevní obvod) diecézi.

² Nejedná se o členské příspěvky, nýbrž o část daní vybíraných státem pro církve na základě oficiálního členství daňového poplatníka v církvi. Pro evangelickou církev v Německu představuje církevní daň nejvýznamnější zdroj finančních prostředků.

řů a farářek. Jejich místa nebude většinou možno obsadit. Jednak z finančních důvodů, ale také proto, že máme velmi málo mladých farářů a farářek.

Počet obyvatel města sice roste, ale mnozí z nových občanů jsou přistěhovalci, z nichž většina nepřísluší k žádné křesťanské církvi. V městské společnosti dochází mezi tím k velkému zlomu ve vztahu k tradicím. Většina lidí sice ještě k církvi patří, ale kontakt se „svou“ církví udržují jen o velkých svátcích nebo při svatbách, křtech a pohřbech.

Jaké důvody vedly Kirchenkreis Essen ke strukturálním změnám a k vytvoření koncepce „Evangelíkem v Essenu“?

Před několika lety rozhodla synoda církevního obvodu čelit výzvam v naší městské společnosti a v našich obcích a přemýšlet o tom, jakým způsobem na ně zareagujeme jako církve. Na problémy a vývojové tendence jsme se měli podívat s myšlenkou: Co máme dělat jinak a co nově rozvíjet, abychom i do budoucna mohli být živou církví v Essenu? Existovala všeobecná shoda v tom, že naší církvi škodí, pokud budeme prostě dál pokračovat jako dosud. Zásadní byla zvlášť otázka, jak bychom mohli získat pozornost lidí, kteří dosud mají s církví jen malý nebo vůbec žádný kontakt.

Jaké změny zasáhly obce?

V některých obcích přibývá problémů s financováním práce kostelníků, církevních hudebníků a pracovníků s mládeží. Tuto práci v našich obcích dosud většinou dělají placení zaměstnanci. Některé obce mezitím začaly tuto práci organizovat jinak: kostelnické služby již někde vykonávají dobrovolníci.

Protože v uplynulých létech zanikla některá farářská místa, vedou některé obce mezi sebou rozhovory o kooperaci či dokonce fúzi. Mnohé obce diskutují o tom, které budovy do budoucna budou používat a které budou muset zavřít. V současnosti se diskutu-

je o konceptu personálního plánování, který se týká míst kostelníků, církevních hudebníků a pracovníků s mládeží.

Zde se uvažuje o tom, jak by obce mohly spolupracovat i přes své hranice, nebo o tom, jak vytvářet různá těžiště v regionu. (Příklad: V regionu bude pracovat církevní hudebník, který se specializuje na moderní písně, gospelsy a podobné, v jiném zase hudebník specializovaný na tradiční církevní a varhanní hudbu.) Ideou je zachovat rozmanitost s tím, že každá obec nebude muset dělat všechno, ale také nebude mít všechno.

Jak dlouho trvala příprava koncepce a v jaké fázi se nyní nachází její uskutečnění?

Příprava koncepce trvala 2 roky (2014–2016) a probíhala za pomoci poradenské firmy. Víc jak dva roky se setkávaly různé pracovní skupiny a radily se o svých pracovních okruzích. Ty pak byly roztrženy do 5 stěžejních okruhů: „zvěstování a bohoslužba“, „pastorace a diakonie“, „vzdělávání“, „víra v dialogu“, a „církev v Essenu“. Pracovní skupiny pro tyto stěžejní okruhy se zabývají tím, jak danou koncepci uvést do života. Na tento účel poskytl Kirchenkreis Essen 1 milion euro. První projekty byly již schváleny a začaly běžet. Patří sem např. „Initiative raumschiff.ruhr“, která v centru města rozvíjí nové bohoslužebné formy pro mladé. Dále „Forum Advocacy“, které má podporovat propojení skupin dobrovolných pracovníků, nebo také projekt „Band in der Region“, která má pomoci při vzniku a rozvoji hudební skupiny v části Essen-sever. Tolik tři projekty na ukázkou. Další projekty možno najít na: www.konzeption.kirchenkreis-essen.de.

Co tyto změny přinesly evangelické církvi v Essenu, jejím obcím a jejich okolí?

V mnoha obcích se uvažuje o tom, zda je možno např. se sousední obcí podnikat něco společně. Mnoho obcí začalo tím, že určité svátky slaví společně. Dříve se např. v každé obci konaly

bohoslužby na Nanebevstoupení Páně. V současnosti se ve vícero regionech obce spojují ke společné oslavě. Tak mohou při této příležitosti nabídnout něco výjimečného. A práce, o niž se podělí, ulehčí všem. Kromě toho bohoslužba s mnoha účastníky přinese víc radosti než bohoslužba málo navštívená.

Myšlenka propojení v posledních letech zřetelně zesílila. V Essenu přibývá také kooperace s katolickými obcemi (farnostmi). To je velmi důležité, protože také katolická církev prodělává přelom. V biskupství Essen se zavírá mnoho kostelů. Společnou prací se snažíme zajistit, aby v každé městské části existoval bod, z něhož by se mohla dál rozvíjet činnost křesťanských církví. Plánuje se společné ekumenické sborové centrum. Když např. jedna katolická obec (farnost) slaví bohoslužby (mše) jako host v evangelickém sborovém domě, setkává se to s pozitivní odezvou ze strany společnosti.

Jak se změnila práce farářů (farářek) a rad starších?

Rady starších se v současnosti zabývají otázkami restrukturalizace. Právě zpracováváme dotazník k práci kostelníků (kostelnic) a církevních hudebníků. Všechny rady starších jsou vyzvány uvažovat o možnostech budoucí kooperace.

Práce na těchto procesech je někdy velmi namáhavá, protože musí běžet vedle té „normální“. Z dalších zasedání navíc nemá radost nikdo, ale myslím si, že je lepší budoucnost aktivně spoluutvářet a nečekat pouze na to, až se jeden z okruhů činnosti najednou zhroutl kvůli nedostatku personálu nebo peněz. Lepší je poradit se a pak vědomě rozhodnout, kterých věcí se budeme muset třeba i vzdát, aby vznikl prostor pro to nové.

Velmi se mi líbí, co řekl biskup katolického biskupství Essen Franz-Josef Overbeck: „Z 80% máme dělat to staré, především to, co ještě dobře běží, ale 20% práce se musí uvolnit pro to nové.“

Děkuji za rozhovor.

Petr Šandera

Kirchenkreis Essen

vznikl v roce 2008 spojením 3 předchozích obvodů (Essen-jih; Essen-střed; Essen-sever) a Evangelického městského církevního svazku (Der Evangelische Stadtkirchenverband Essen), jenž byl nositel služeb přesahujících rámec jednotlivých sborů. Důvodem tohoto spojení byla koncentrace sil, úspora výdajů a také struktura odpovídající vývoji počtu členů.

Historie kontaktů naší diecéze s tehdejší Kirchenkreis Essen-Süd sahá až do roku 1987. Oficiální partnerství mezi Brněnskou diecézí a Kirchenkreis Essen bylo stvrzeno podpisem partnerské smlouvy v roce 2010. Další údaje o evangelické církvi v Essenu najdete na <http://kirche-essen.de/>.

„Evangelíkem v Essenu“ („Evangelisch in Essen“)

Pod tímto názvem byla koncepce Kirchenkreis Essen oficiálně publikována na podzim 2016 (text najdete na <http://konzeption.kirchenkreis-essen.de>). Každé dva roky má být synodě církevního obvodu předkládána pravidelná zpráva o stavu realizace koncepce.

Koncepce vznikala od roku 2014. Na konečné podobě se podílelo 30 projektových skupin.

Koncepce sama je strukturovaná do 5 sloupců:

- 1) bohoslužba a zvěstování
- 2) pastore a diakonie
- 3) vzdělávání
- 4) víra v dialogu
- 5) církev v Essenu

Již toto rozdělení a pojmenování jednotlivých sloupců je zajímavé. Každý sloupec obsahuje biblické motto, které nemá jen formální charakter. Celou koncepci uvozuje slovo z *Ž 31, 9b*: „**dopřáls volnosti mým nohám**“.

Publikovaný text koncepce sestává ze 4 kapitol:

První stručně vyjmenovává výzvy, kterým evangelická církev v Essenu v současnosti čelí.

Druhá nese název „**Co je pro nás důležité**.“

Třetí kapitola tvoří těžiště koncepce. Pod názvem „*Na čem pracujeme*“ tu najdeme výstupy z 30 projektových skupin začleněných do zmíněných 5 sloupů. Každý sloup obsahuje biblický verš, vizi, stanovení cílů a konkrétní kroky k jejich dosažení.

Čtvrtá kapitola se zabývá paralelními procesy. Pod tímto názvem se skrývají otázky financí (omezené prostředky, spravedlivé rozdělení nákladů) a správy nemovitostí.

Jedním ze základních motivů změny je „*jit blíže k lidem*“. To odpovídá evangelnímu velkému poslání „*Jděte ke všem národům...*“ (Mt 28, 19). Slovy superintendentky³ Marion Greve zůstává úkol církve stále stejný: „*zvěstovat evangelium a umožnit všem lidem zakusit Boží lásku*“. Avšak otázka zní: „*Jak to má dnes, ve 21. století, v moderní a multikulturní městské společnosti vypadat.*“

I když je naše situace a náš historicko-společenský kontext odlišný, může být tato koncepce partnerského Kirchenkreis Essen pro nás velmi inspirativní. Přes všechny rozdíly řešíme totiž velmi podobnou otázku: „*Jak dnes v moderní, pluralitní a sekulární společnosti žít a říkat evangelium tak, aby to lidem umožnilo zakusit Boží přítomnost a lásku.*“

Potřebujeme při tom podobnou věcnost a preciznost v analýze našeho stavu i možností, stejně tak i odvahu potřebné změny důsledně uskutečňovat a pokoušet se přitom skloubit věrnost tradici s otevřeností novým výzvám, možnostem a voláním Božím.

Zpracoval Petr Šandera

³ V naší církevní struktuře odpovídá funkci biskupa - biskupky.

Vyhodnocení diecézního dotazníku

V minulém roce dostaly náboženské obce Brněnské diecéze ke zpracování dotazník, který zjišťoval, jak náboženské obce hledí na svou budoucnost a jak jsou připraveny tuto budoucnost aktivně ovlivnit. Stručné vyhodnocení zde uvádíme.

1. otázka: **Posouzení stavu NO a její perspektivy**

a) Za živé se považuje	6 NO
b) Za stabilní s potenciálem rozvoje se považuje	12 NO
c) Za stagnující se považuje	10 NO
d) Za vymírající v horizontu 5 let se považuje	3 NO
e) Za „obec v kómatu“ se považuje	7 NO

2. otázka: **Jaké má NO jiné aktivity kromě nedělních a svátečních bohoslužeb**

a) Biblické hodiny:	19 NO
b) Katecheze:	10 NO
c) Přednášky:	7 NO
d) Modlitby:	8 NO
e) Jiné aktivity (kulturní akce, koncerty, Noc kostelů, výstavy...):	5 NO

3. otázka: **Jakou má NO schopnost přispívat do mzdového fondu příp. platit vlastního duchovního**

a) Plně hradit mzdu duchovního může:	1 NO
b) Měsíčně přispívat do mzdového fondu (částkou 3.000 až 5.000 Kč) může:	5 NO
c) Ročně přispívat částkou 15.000 Kč může:	8 NO
d) Ročně přispívat částkou 10.000 Kč může:	7 NO
e) Není schopno přispívat žádnou částkou:	17 NO

4. otázka: **Má NO možnost a je ochotna scházet se k modlitbám, bohoslužbám Slova a biblickým hodinám i bez faráře / farářky**

21 NO odpovědělo NE

10 NO odpovědělo ANO

7 NO odpovědělo ANO s výhradou (podmínkou)

5. otázka: **Je NO ochotna se sloučit v případě nutnosti s jinou NO**

19 NO odpovědělo ANO

13 NO odpovědělo NE

6 NO odpovědělo ANO s výhradou (podmínkou)

6. otázka: **Je NO ochotna navštěvovat v případě nutnosti bohoslužby v jiné NO**

23 NO odpovědělo NE

13 NO odpovědělo ANO

2 NO odpovědělo ANO s výhradou (podmínkou)

Odpovědi středisek:

1. otázka: **Posouzení stavu střediska a jeho perspektivy**

a) Za živé se považují 2 střediska

b) Za stabilní, s potenciálem rozvoje,
se považuje 7 středisek

c) Za stagnující se považuje 10 středisek

d) Za vymírající se považuje 9 středisek

e) Za středisko „v kómatu“ se považuje žádné středisko

2. otázka: **Jiné aktivity kromě nedělních a svátečních bohoslužeb**

a) Biblické hodiny koná: 1 středisko

b), c), d) Katecheze, přednášky, modlitby: žádné středisko

e) Jiné aktivity: 5 středisek

3. otázka: **Schopnost přispívat do mzdového fondu příp. platit si vlastního duchovního**

- a) Plně hradit mzdu duchovního nemůže žádné středisko
- b) Měsíčně přispívat do mzdového fondu nemůže
žádné středisko
- c) Ročně přispívat 15 000 Kč nemůže žádné středisko
- d) Ročně přispívat 10 000 Kč může 1 středisko
- e) Není schopno přispívat: 26 středisek
1 středisko na tuto otázku neodpovědělo

4. otázka: **Má středisko možnost a je ochotné scházet se k modlitbám, bohoslužbám Slova a biblickým hodinám i bez faráře / farářky**

- 25 středisek odpovědělo NE
- 1 středisko odpovědělo ANO
- 1 středisko odpovědělo ANO s výhradou (podmínkou)
- 1 středisko neodpovědělo

5. otázka: **Je NO ochotna se sloučit v případě nutnosti s jinou NO**
tato otázka se středisek netýká

6. otázka: **Je středisko ochotné navštěvovat v případě nutnosti bohoslužby v jiné NO**

- 22 středisek odpovědělo NE
- 5 středisek odpovědělo ANO
- 1 středisko neodpovědělo

Cílem dotazníků bylo:

- a) získání informací z NO – vlastní hodnocení situace a posouzení dalších možností NO a jejich středisek
- b) podnícení dialogu o situaci v NO a celé diecézi a prohloubení vědomí spoluodpovědnosti

Odpovědi přišly ze všech NO Brněnské diecéze (38) a z 28 středisek. Kompletní vyhodnocení všech dotazníků šlo e-mailem do NO v listopadu 2018. Podrobné zhodnocení dotazníků proběhlo na společném vikariátu 8. 11. 2018. Pokud se k někomu z vás materiály nedostaly, požádejte o ně svého duchovního, případně kancelář DR.

Villa Vladka pomůže s péčí

Cti otce svého a matku svou, zní jedno z přikázání. Proto se my, děti, snažíme o své rodiče postarat, jak nejlépe to jde. Většinou tedy v domácím prostředí, pokud to jejich zdravotní stav dovolí. Stává se tak z nás takzvaná pečující osoba.

Ovšem přijdou dny a týdny, kdy je potřeba tuto péči přerušit, třeba proto, aby si pečující člen domácnosti na chvíli odpočinul, vyjel na dovolenou, podstoupil lékařský zákrok nebo třeba zadaptoval byt. A v tom případě nastává problém, kam umístit na dočasnou dobu nemohoucího člena domácnosti. Kdo se o něj postará?

Ústav Betanie – křesťanská pomoc, který se hrdě hlásí k tomu, že před dvěma desítkami let vyrostl z kořenů v brněnské CČSH, našel řešení. S pomocí peněz z evropských fondů přestavěl málo využívaný objekt lelekovického Husova sboru na takzvanou Villu Vladka, registrované zařízení, v němž budou od poloviny roku 2019 profesionální pečovatelky a zdravotní sestry poskytovat nepřetržitou péči 18 klientům s kombinovaným postižením. Villa Vladka v Lelekovicích se tak po brněnském Domě důstojného stáří a Ville Martha v Hrušovanech u Brna stává třetím objektem, v němž Betanie poskytuje sociální služby.

V moderním, bezbariérovém objektu naleznou dočasný domov ti, kteří nemohou být z nejrůznějších důvodů po krátkou

dobu ve svém domácím prostředí. Ať už tou krátkou dobou bude třeba jeden týden nebo tři měsíce. Budou mít k dispozici nejen prostory a zařízení pro smysluplné trávení volného času, aktivizaci, přiměřenou rehabilitaci, ale i pro duchovní posilu. Součástí objektu je také ekumenická modlitebna, v níž se budou konat pravidelné pobožnosti.

Objekt Villy Vladka je situován ve slunečném, jižním svahu a je obklopen zalesněnými vrchy. Věříme, že každý, kdo zde stráví nějaký čas, se bude na odlehčovací pobyty rád vracet. My v Betanii – křesťanské pomoci pro to budeme dělat maximum. Pokud vás tato nová možnost odlehčovacích služeb zaujala, naleznete bližší informace na webových stránkách ústavu www.betanie.eu.

Daniel Zásměta

Stavba Vily Vladky (archiv sestry Jitky Bednářové)

Pozvánka

SOULFLY 2019

**8. ročník premiérového festivalu
původní autorské tvorby**

26.4. - 8.5.2019

Hodonín - Strážnice - Brno

www.soulfly2019.webnode.cz

Festival pořádá Kreativní centrum Getsemany, svobodná iniciativa, v těsné spolupráci s Náboženskou obcí Církve československé husitské v Hodoníně a v Brně-Botanické, sdružením HAČTE!, Muzejním spolkem a Domem kultury ve Strážnici, Galerií výtvarného umění v Hodoníně, festivalem FORFEST CZECH REPUBLIC a přibližně padesáti dobrovolnými spolupracovníky.

Nezbytné finanční náklady festivalu jsou hrazeny ze soukromých finančních prostředků Petra Vaculoviče a Daniely Andršové, koncert Eleny Letňanové pak i z prostředků Ministerstva kultury ČR.

Vstup na všechny akce je volný do vyčerpání kapacity místa konání akce. Rezervace míst je možná do 25.4.2019 na mailu petrvaculovic@seznam.cz, rezervované místo je třeba zaujmout nejpozději 5 minut před plánovaným začátkem akce.

Na akci Labyrint světa a ráj srdce a na workshop hudební kompozice je nutná registrace účastníků na mailu petrvaculovic@seznam.cz a je třeba mít tuto registraci zpětně potvrzenou. Bez potvrzené registrace nebude návštěva těchto akcí možná.

Program festivalu Soulfly 2019

Pátek 26. dubna – „Den procitnutí“

17:00 – Židovská synagoga ve Strážnici: **výstava**

20:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně: **rock-metalový koncert**

Sobota 27. dubna - „Den ničím neohraničené poezie“

17:00 – Sál Galerie výtvarného umění Hodonín:

koncert Eleny Letňanové

19:00 – Kulturní sál Lázní Hodonín: **Hačte! XII.** (autorské čtení)

Neděle 28. dubna – „Den spočinutí“

9:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně: **bohoslužba**

17:00 – Park na Mírovém náměstí v Hodoníně:

Jen zdánlivě zanedbatelná výročí města Hodonína
(performanční cyklus)

19:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně:

výstava Vít Mádr a Petr Bulava,

Pondělí 29. Dubna – „Den rozkrývání“

17:00 – Park u zimního stadionu v Hodoníně:

Jen zdánlivě zanedbatelná výročí města Hodonína
(pokračování performančního cyklu)

18:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně:

Filmy režiséra Prokopa Prčíka + dokument SoulFly2019

19:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně:

Filmy z festivalu Jeden svět I

Úterý 30. Dubna – „Den Pra“

17:00 – Park na Náměstí Osvobození v Hodoníně:

Jen zdánlivě zanedbatelná výročí města Hodonína
3. část (340. výročí postavení špitálu)

19:00 – Dvořákova ulice v Hodoníně: **PRA párty**

(Prostor určený pro volný pohyb psů)

Středa 1. Května – „Den alternativ“

10:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně:

Alternativní farní pouť do Mikulčic

19:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně:

Filmy z festivalu Jeden svět II

Čtvrtek 2. května – “Den půtek a vádů“

17:00 – Park u zimního stadionu v Hodoníně:

Jen zdánlivě zanedbatelná výročí města Hodonína
(čtvrtá část)

19:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně:

**Německo v 15. až 18. století – demokratická a lidová
říše míru** (přednáška PhDr. Marka Pavky, PhD.)

Pátek 3. května – “Den návštěv“

17:00 – sraz před hlavním vstupem vlakového nádraží v Hodoníně

Jen zdánlivě zanedbatelná výročí města Hodonína
(pátá část)

19:00 – Židovská synagoga ve Strážnici: **Návštěva Izraele**

(přednáška D. Šafránkové a J. Šumbery spojená
s ochutnávkou typických izraelských pokrmů)

Sobota 4. Května – „Den jízdy“

17:00 – start v Husově sboru CČSH v Hodoníně

Jen zdánlivě zanedbatelná výročí města Hodonína
(šestá část)

19:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně: **rock-metalový koncert**

Neděle 5. Května – „Den muž“

9:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně: **bohoslužba**
(slouží J. J. Dovala)

11:00 až 18:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně:

Workshop hudební kompozice

19:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně:

Biblická hodina s koncertem

Pondělí 6. května – “Den paradoxů“

17:00 – Park u zimního stadionu v Hodoníně:

Jen zdánlivě zanedbatelná výročí města Hodonína

19:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně:

**Uherské království : nejzaostalejší, nebo nejpokrokovější
země Evropy** (přednáška prof. M. Pavka)

Úterý 7. května – “Den labyrintu“

18:00 – Husův sbor CČSH v Hodoníně: -

„Labyrint světa a ráj srdce“ (Zážitková hra)

Středa 8. května – “Den, kdy se to seběhlo“

18:00 – Sbor CČSH na Botanické v Brně:

Pašije podle evangelia Lukášova (P. Vaculovič)

Doporučujeme...

Timothy Snyder – Tyranie: 20 lekcí z 20. století

Jeden z předních intelektuálů současnosti, americký historik a politolog Timothy Snyder, přichází s příspěvkem k aktuální debatě o dalším osudu liberální demokracie. Dvacet lekcí z evropských dějin 20. století ukazuje, že kolaps společnosti, demokracie a morálky i naše osobní selhání v podmínkách politických krizí nejsou nic nepředstavitelného.

Naši rodiče a prarodiče, vedeni iracionálními mýty fašismu, nacismu a komunismu, budovali zdi proti znepokojivým globálním hrozbám. Určitě nejsme chytřejší než oni, máme však výhodu, že se z jejich zkušenosti můžeme poučit a nastupujícím tyraním včas vzdorovat. Podle Snydera je k tomu teď, v podmínkách současného politického vývoje v Americe i v Evropě, ta pravá chvíle.

Nakladatelství Paseka a Prostor v roce 2017,
uvedený text převzat z webových stránek.

Erik Tabery – Opuštěná společnost –

Česká cesta od Masaryka po Babiše

Šéfredaktor časopisu Respekt popisuje českou cestu od vzniku republiky až po současnost a zasazuje dnešní politické a společenské události do historického a evropského kontextu. Je to svým způsobem rozmluva s minulostí o naší budoucnosti, v níž myšlenkový rámec dávají autorovi úvahy K. H. Borovského, T. G. Masaryka, Ferdinanda Peroutky, Václava Černého, Jana Patočky, Erazima Koháka či Václava Havla.

Nakladatelství Paseka, 2017

*Aleš Pelán, Jan Šibík – Raději zešítet v divočině –
Setkání s šumavskými samotáři*

„Nejlepší je tu pozdní jaro a začátek léta. Mám ráda i podzim, kdy se do cyklu přírody zase pomalu vkrádá zima. I v zimě zažívám stavy plné spokojenosti. Udělám potmě dříví, brodím se sněhem, abych hodila zvířatům seno, a pak se podívám k obloze. Svítí hvězdy a já najednou vím, že svět je v pořádku.“

Kniha rozhovorů s několika lidmi, kteří se rozhodli opustit civilizaci a její omezení a zvolili alternativu života v přírodě, většinou v naprosté samotě. Myšlení těchto samotářů je samozřejmě různorodé, ale vždycky je nesmírně zajímavé využít možnost nahlédnout do každodennosti lidí, kteří se pro takovou volbu rozhodli.

Nakladatelství Prostor, 2018

Zajímavosti

14. 7. 1789 – dobytí Bastily (230 let)

Tato událost je ve francouzských dějinách považována za konec tzv. starého režimu a začátek Velké francouzské revoluce. Bastila byla pevnost sloužící jako věznice a ačkoliv v ní bylo v době dobytí pouhých sedm vězňů, byla symbolem despotie francouzské monarchie. Její dobytí způsobilo společenské otřesy nejen ve Francii, ale i ve zbytku Evropy. Od roku 1880 je 14. červenec ve Francouzské republice státním svátkem.

Wikipedie

20. 7. 1969 – první člověk na Měsíci (50 let)

Přistání americké kosmické lodi Apollo 11 jako první s lidskou posádkou N. A. Armstrongem a E. E. Aldrinem na Měsíci.

25. 7. 1919 – první let přes kanál La Manche (100 let)

Francouzský vynálezce a konstruktér Louis Blériot vstoupil přesně před 100 lety do historie. Jako první přeletěl průliv La Manche. Let z francouzského Calais do britského Doveru mu trval necelých 40 minut.

Kanál La Manche má délku 500 km, šířku 33-190 km, max. hloubku 172 m.

30. 7. 1419 – 1. pražská defenestrace (600 let)

Akce pražských husitů v čele s J. Želivským, jejímž cílem bylo zvrátit politicko-náboženskou situaci v zemi. Byla obsazena novoměstská radnice a někteří protihusitští konšelové, včetně purkmistra, a jejich pomocníci byli svrženi z oken nebo zabiti na místě (usmrceno bylo 10-14 lidí). Král Václav IV. tuto akci, jež vrátila Prahu pod husitskou kontrolu, dodatečně legitimizoval.

Všeobecná encyklopedie

16. 8. 1419 – smrt Václava IV. (600 let)

Václav IV. byl synem Karla IV. a jeho třetí manželky Anny Svídnické. Byl českým králem a římským císařem.

Zemřel na Novém hradě u Kunratic. Druhá Václavova manželka Žofie nechala pohřbít jeho pozůstatky v klášteře na Zbraslavi, a teprve pak byl pietně pochován v katedrále sv. Víta v Praze.

Brabantský kronikář a diplomat Edmund de Dynter, se kterým se osobně setkal, ho popisuje jako výborného společníka, moudrého a zdvořilého knížete. Zdůrazňuje i jeho vzdělanost, sečtělou a znalost cizích jazyků. Václav IV. nechal vytvořit Bibli Václava IV. V době jeho vlády se dokončily mnohé významné stavby, které byly v době smrti Karla IV. pouze rozestavěné.

Osobnosti.cz

Narozeniny a výročí

Mgr. František Tichý – 30. dubna (55 let)
farář v NO Jihlava

Mgr. Milena Cicálková – 30. června (70 let)
farářka v důchodu

Blahopřejeme

Krokusy (foto Václav Kovalčík)

Datový plán

Duben

- 1. 4. – zasedání Diecézní rady
- 4. 4. – vikariátní konference duchovních Brno
- 6. 4. – vikariátní shromáždění Východní Morava
- 13. 4. – zasedání Ústřední rady
- 14. 4. – Květná neděle
- 18. 4. – Zelený čtvrtek
- 19. 4. – Velký pátek
- 20. 4. – Bílá sobota
- 21. 4. – Hod Boží velikonoční (SSF)
- 22. 4. – Velikonoční pondělí
- 27. 4. – Diecézní shromáždění

Květen

- 3. 5. – jednání Diecézního revizního finančního výboru
- 9. 5. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 10. až 11. 5. – Jarní kuropění –
diecézní setkání dětí v Prostějově
- 11. 5. – zasedání Ústřední rady
- 13. 5. – zasedání Diecézní rady
- 17. až 19. 5. – setkání rodin
- 21. 5. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 24. 5. – Noc kostelů
- 30. 5. – Oslavení Páně
- 31. 5. – jednání Diecézního revizního finančního výboru

Červen

- 3. až 4. 6. – synoda duchovních
- 7. 6. – zasedání Ústřední rady
- 8. 6. – jednání Církevního zastupitelstva
- 9. 6. – Hod Boží svatodušní
– sbírka Dr. K. Farského (na Škodějov)
- 10. 6. – zasedání Diecézní rady
- 15. 6. – bohoslužby ve Škodějově
- 16. 6. – svátek Boží Trojice
- 18. 6. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 29. 6. – pouť na Sázavu

Červenec

- 6. 7. – bohoslužba k výročí J. M. Husa, Husova sbírka
– televizní a rozhlasový přenos z bohoslužeb
v Betlémské kapli
- 15. až 19. 7. – duchovní cvičení

Vinný kmen

občasník Brněnské diecéze číslo 28

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské
v roce 2019

© Brněnská diecéze CČSH

Redakční rada: šéfredaktor: Miroslav Kubíček,
členové: Petr Šandera, Michaela Kubíčková, Pavel Pospíšil

Stálí dopisovatelé: Jiří Sladký, Michal Hvězda, Ivana Krejčí

Sazba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně.
Fotografie neoznačené autorem pocházejí z archivu DR.

Určeno pro vnitřní potřebu CČSH